

KAASAV ELU

Tallinna Ülikooli ELU (erialasid lõimiv uuendus) raames

Erinevate erialade üliõpilased rakendasid interdistsiplinaarselt oma teadmisi, et luua kasutajasõbralikke õppevahendeid, mänge ja keskkondi, arendasid uurimismetoodikaid arvestades erinevate erivajadustega.

2016/2017.õa lisandus Tallinna Ülikooli õppekavadesse ELU (Erialasid Lõimiv Uuendus), milles erinevate erialade üliõpilased, koostöös juhendajatega, koostavad projekti endale huvipakkuval teemal, valides seejuures ise sobilikud viisid oma ideede teostamiseks.

Kõikjal maailmas on järjest enam aktuaalne kõiki kaasava keskkonna loomine ja uudsete lahenduste leidmine ning rakendamine.

Kaasamine hariduses tähendab: erivajadustega laste õpetamist tavakoolis, õpetajate toetamist, ühesugust päevakava nii erivajadustega lastele kui tavalisele lastele, õpilaste sõprussuhete julgustamist.

Mis on Kaasav ELU?

Hommikul kohupiimapasta pakendi avamist võib võrrelda augu tegemisega surve all olevasse torusse - kohupiima purskub lauale, põrandale ja riitele. Sarnaseid kogemusi on ilmselt kõigil, nii hermeetilises pakendis olevate kommide, kohukeste, jäätistega jne. Pakendi kobakäeline avamine muljub sisu ja tuleb leppida pudenenud toote söömisega. Nojah, mis siis sellest, tegelikult ju polegi erilist probleemi, sest liigne magusa söömine ongi kahjulik. Igapäevaelus tekib sageli olukordi, mis võivad olla sedavõrd takistavad, et muudavad ligipääsmatuks juurdepääsu nii hoonetele, infole, teenustele kui ka õppimisele. Pidev kokkupuude ebaõnnestumistega mõjutab inimest emotsionaalselt.

Tänapäeval liigutakse kaasava keskkonna poole ning üha olulisemalt tõstatub esiplaanile vajadus luua selliseid tooteid ja teenuseid, mis arvestaksid erinevate sihtgruppide vajadustega. Ühiskonna kui terviku huvidest lähtuvalt on tänapäeval igati

loomulik, et kõik lapsed saaksid oma vaimsetele ja kehalistele eeldustele, vajadustele ning võimalustele vastavat haridust. Seetõttu peaks nii õppevahendite kui -keskkondade loomisel arvestama õpilaste vajadustega.

Õppevahendite loomisel osutuvad vajalikuks kasutajakeskse disaini põhimõtted. Õppimist kui ka igapäevaste esemete disaini käsitledes pööratakse järjest rohkem tähelepanu õppija/kasutaja positiivse emotsiooni kogemisele. On leitud, et õppimise emotsionaalne pool on väga oluline ja kui õpilane tunneb ennast turvaliselt, suudab ta õppimisele palju paremini keskenduda. Samuti on esemete disainis, kus kasutaja emotsiooni hindamine olulisel kohal.

Kui luuakse midagi erivajadustega inimestele, võib disaineri enda kogemus olla hoopis erinev sellest, mida kogeb kasutaja. Töötades intellektipuudega inimestega, võib see erinevus olla veelgi suurem, sest erivajadused (võimeid, piirangud, käitumine jt) on sellesse sihtgruppi kuuluvatel inimestel väga mitmekesised. Tuleks liikuda kaasava disaini poole, kus loojad võtavad arvesse võimalikult laia kasutajate grupi vajadusi ja huve, olenemata kasutaja east või võimetest.

Kogemused näitavad, et õppevahendite loomisesse tuleks kaasata õpilased, õpetajad, erinevate erialade teadlased, spetsialistid, disainerid, tootjad jt. Nii saab luua tõeliselt innovatiivseid vahendeid.

<http://www.tlu-craft.ee/elu-erialasid-loimiv-uuendus>

Ka pisikestest detailidest saab alguse õppematerjali või igapäevaste esemete ligipääsetavamaks muutmine.

Juhendajad: Tiia Artla ja Jana Kadastik

